

Oikeuskulttuurin päivänä 10.11.2017 jaetut palkinnot ja apurahat

Suomalainen Lakimiesyhdistys järjesti Oikeuskulttuurin päivän perjantaina 10.11.2017 Metsätalossa. Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen hallinnoimista rahastoista jaettiin palkintoja ja apurahoja yhteensä runsaat 111 000 euroa. Vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 172 260 euroa. Olga ja Kaarle Oskari Laitisen Säätiö jakoi elokuussa 2017 runsaat 144 000 euroa. Yhteensä palkintoja ja apurahoja jaettiin siis kaikkiaan yli 255 000 euroa. Yhdessä Laitisen säätiön kanssa Suomalainen Lakimiesyhdistys on suurin oikeustieteen rahoittaja yhdistys- ja säätiökentässä.

Allan Serlachius-Särkilahti -palkinto professori Pia-Letto Vanamolle

Allan Serlachius-Särkilahti -palkinto voidaan myöntää tunnustuksena suomalaiselle oikeustieteen harjoittajalle, joka on joko viimeksi kuluneen vuoden aikana tai pitemmällä aikavälillä toiminut erityisen ansiokkaasti oikeustieteen tutkijana tai opettajana taikka oikeustieteellisen tutkimuksen, koulutuksen tai keskustelun edistäjänä taikka suomalaisen oikeustieteen ja oikeuden tunnetuksi tekijänä kotimaassa tai ulkomailla. Valittavan henkilön ansioiden pääpainon tulee olla oikeustieteen tutkimuksessa tai opetuksessa. Palkinnon suuruus on 7 500 euroa.

Professori Pia Letto-Vanamo on laajasti tunnettu ja arvostettu oikeushistorioitsija, tutkija ja opettaja. Hän on tutkinut erityisesti eurooppalaista oikeushistoriaa, Euroopan integraation historiaa, Pohjoismaisia oikeuskulttuureita ja suomalaisen oikeuden ja oikeustieteen eurooppalaisia yhteyksiä. Pia Letto-Vanamon väitöskirja (vuodelta 1989) käsitteli suomalaisen asianajolaitoksen syntyä ja varhaiskehitystä.

Tällä hetkellä Pia Letto-Vanamo on Helsingin yliopiston humanistis-yhteiskuntatieteellisen tutkijakoulun johtaja. Ensi vuoden alusta hän aloittaa Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan dekaanina.

Vuosina 2010–2012 Pia Letto-Vanamo toimi oikeushistorian vierailevana professorina Lundin yliopistossa. Pia Letto-Vanamo on toiminut mm. myös oikeushistorian lehtorina, oikeushistorian ja roomalaisen oikeuden vt. professorina sekä Suomen Akatemian vanhempana tutkijana.

Helsingin yliopiston Kansainvälisen talousoikeuden instituutin (KATTI) johtajaksi Pia Letto-Vanamo nimitettiin vuonna 2001. Eurooppalaisen oikeuden ja poliittisen yhteisön perusteet- huippuyksikön tutkimusjohtajana Pia Letto-Vanamo toimi vuosina 2008–2013. Osittain samaan aikaan, vuosina 2007–2010, hän johti Suomen akatemian Eurooppalaisen oikeuden perusteet -tutkijakoulua. Vuosina 2010–2013 hän toimi Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan varadekaanina vastaten tiedekunnan tutkimusasioista, johtaen tiedekunnan tutkimus- ja tutkijankoulutustoimikuntaa ja huolehtien tohtorikoulutettavien lähiesimiestehtävistä.

Pia Letto-Vanamon laaja-alaisuutta osoittaa osaltaan se, että vuodesta 2014 hän on johtanut puhetta Julkaisufoorumin politiikan tutkimuksen, hallintotieteen ja oikeustieteen paneelissa. Pia on ansioitunut tieteen ja tutkimuksen arvioinnin tehtävissä myös ulkomailla. Hänen panoksensa ja ansionsa jatko-opetuksessa ovat huomattavat; hän on muun muassa johtanut pohjoismaista tohtorikoulutettavien verkostoa. Pia Letto-Vanamo on organisoinut tutkimusta ja

tutkimusrahoitusta moniin hankkeisiin ja etenkin KATTIn johtajana edistänyt useiden nuorten tutkijoiden pätevyitymistä yliopistollisiin tehtäviin.

Tieteellisessä julkaisutoiminnassa Letto-Vanamolla on ansioita Oikeus-lehden päätoimittajana (1995–1996) ja sittemmin Lakimiehen päätoimittajana (2005–2009). Pia Letto-Vanamo on usean tieteellisen julkaisun toimitusneuvostossa. Hänen oma julkaisuluettelonsa kattaa lähes 150 nimikettä. Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen piirissä, kuten ylipäätään hänet tuntevien laajemmassa piirissä, Pia Letto-Vanamo on erittäin arvostettu oikeustieteen ja oikeustieteellisen tutkimuksen ja opetuksen ammattilainen ja suomalaisen oikeuskulttuurin edistäjä.

Vuoden 2016 väittelijän palkinto oikeustieteen tohtori Niko Soiniselle

Niko Soininen väitteli syyskuussa 2016 Itä-Suomen yliopistossa yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunnassa ympäristöoikeuden alaan kuuluvalla väitöskirjatutkimuksellaan ”Vesioikeudellinen perusteluvollisuus. Tutkimus vesilain intressivertailuperustelujen oikeudellisista edellytyksistä.” Teos on julkaistu Lakimiesyhdistyksen A-sarjassa numerolla 330. Väitöskirja hyväksyttiin arvosanalla kiittäen. Vuoden väittelijän palkinnon suuruus on 5 000 euroa.

Aiheensa puolesta Soinisen väitöskirja edustaa kunnianhimoista oikeustieteellistä tutkimusta. Väitöskirjassa korostetaan vesirakentamishankkeiden lupapäätösten perustelujen avoimuutta. Intressivertailuedellytys on vesioikeudessa keskeinen päätöspерuste. Tästä huolimatta teemaa koskevaa oikeustieteellistä tutkimusta on ollut yllättävän vähän.

Työn kohteena on ihmisen ja vesiympäristön välinen suhde, ja erityisesti vesiluonnonvarojen käytön ja vesiympäristön suojelun yhteensovittaminen vesilain lupaharkinnassa. Aihevalinta on tärkeä niin teoreettisesti kuin käytännöllisesti. Käytännössä tutkimus käsittelee vesilain mukaisten lupapäätösten perustelemista uusiutuvan vesi- ja aaltoenergian tuottamista, vesistöjen säännöstelyä, laiturin rakentamista sekä pengerteiden, siltojen tai satamien rakentamisesta tarkoitavissa hankkeissa. Näiden hankkeiden lupaharkinnassa hankkeen hyötyjä yleiselle tai yksityiselle edulle punnitaan suhteessa näille aiheutuviin haittoihin. Intressivertailussa voidaan ottaa huomioon erilaiset arvostukset ja kehittyvä teknologinen ja ekologinen tieto. Niko Soininen ottaa esille viranomais- ja tuomioistuimien ennakoitavuuden vaatimuksen ja sen haasteet suhteessa kiperien tapausten väistämättömään tapauskohtaisuuteen. Kun puhutaan hankkeiden seurausvaikutuksista, puhutaan pitkälti reaalisista argumenteista. Tätä kautta julkisen vallan käyttö vesilupaharkinnassa on vahvasti lainsoveltajan, ei niinkään välittömästi lainsäätäjän käsissä. Soininen argumentoi, että vesirakentamishankkeiden perusteluvollisuus on korostetun tärkeä oikeusvaltiollisena kontrollimekanismina. Työssä pureudutaan yksityiskohtaisesti perustelujen avoimuuden ja oikeellisuuden vaatimuksiin.

Väitöskirjassa yhdistetään oivallisella ja itsenäisellä otteella oikeusteoriaa, lainoppia ja oikeustapausempiriaa. Soininen tukeutuu oikeusteoreettiseen keskusteluun samalla kun hän on paneutunut syvästi muun muassa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuihin niiden perusteluiden analysoimiseksi. Menetelmällisesti työssä on kyse argumentaatioteoreettisesti painottuneesta lainopista. Ympäristöoikeuden ohella tutkimuksella on läheinen yhteys hallinto-oikeuteen ja valtiosääntöoikeuteen. Tutkimuksen kysymyksenasettelu on innovatiivinen ja samalla

erittäin selkeästi rajattu (miksi perustella ja miten perustella). Menetelmällisesti työ on toteutettu kauttaaltaan laadukkaasti, myös kielellisessä suhteessa.

Niko Soininen esitteli väitöstyötään Lakimiesyhdistyksen kuukausikokouksessa lokakuussa 2016, jossa korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Vihervuori piti kommenttipuheenvuoron. Tämän vuoden keväällä Itä-Suomen yliopisto myönsi Niko Soiniselle vuoden 2017 nuoren tutkijan palkinnon. Palkinto myönnetään nuoren tutkijan uravaiheen päätteeksi valmistuneesta erinomaisesta väitöskirjasta. Tänäpäin oikeuskulttuurin päivänä pyydän nyt OTT Niko Soinista vastaanottamaan työstään Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen vuoden 2016 väittelijän palkinnon.

Lakimies-aikakauskirjan kirjoittajapalkinnot (3 000 euroa)

Palkinto parhaasta vuonna 2016 julkaistusta kirjoituksesta myönnetään OTT *Jyrki Talalle* kirjoituksesta ”Laki ei ole ilmaishyödyke - Sääntelyn kustannusten ja niiden hillitsemisen tarkastelua.” Kirjoitus on julkaistu Lakimiehen numerossa LM 1/2016.

Nuorten kirjoittajien palkinto myönnetään OTM *Liisa Leppävirralle* kirjoituksesta ”Onko oikeusvaltioperiaattele perustuvalla Euroopan unionilla toimivalta suojata oikeusvaltioperiaatetta?” (LM 7-8/2016).

Oivallisten oikeustieteen maisteritutkielmien palkinnot (2 000 euroa)

Oivallisten OTM-tutkielmien palkinnot (à 2.000 euroa) myönnettiin vuonna 2016 valmistuneista tutkielmista tiedekuntien esitysten mukaisesti:

- OTM *Eeva Riivarille* Helsingin yliopistosta velvoiteoikeuden tutkielmasta ”Does Breach of Contract Pay? The Disgorgement of Profits under the UN Sales Convention”.
- OTM *Katariina Kaura-aholle* Helsingin yliopistosta oikeusteorian tutkielmasta ”Oikeus oikeuksiin’ Hanna Arendt ja politiikan oikeus”
- OTM *Ulla-Riitta Pasolle* Turun yliopistosta yleisen oikeustieteen tutkielmasta ”Yhdenvertaisuusperiaate korkeimman hallinto-oikeuden perusteluissa”.
- OTM *Tiitus Hiivanaiselle* Lapin yliopistosta prosessioikeuden tutkielmasta ”Tuomion purkaminen rikosasiassa syytetyn eduksi” sekä
- OTM *Joonas Alarannalle* Itä-Suomen yliopistosta ympäristöoikeuden tutkielmasta ”Vaarallisten kemikaalien rajoittamiskeinot EU-sääntelyssä”

Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen tutkimusrahastosta ja Ministeri, molempien oikeuksien tohtori K. G. Idmanin rahastosta myönnetyt apurahat

Tutkimusapurahat päätoimiseen väitöskirjatyöhön:

- OTM, VT *Henna Airaksiselle* (Helsingin yliopisto) prosessioikeuden väitöskirjatyöhön ”Assessment of the Reliability of Witness Testimony - A Comparative Study of the Pain Points in Court Proceedings from Psychological Perspectives” 20 292 euroa

- LL.M. *Shakila Bu-Pashalle* (Helsingin yliopisto) viestintäoikeuden väitöskirjatyöhön "Location Data Privacy in Mobile Devices: EU Law Perspectives" 10 146 euroa
- OTM *Tuuli Hongille* (Turun yliopisto) naisoikeuden ja rikosoikeuden väitöskirjatyöhön "Legal position of victims of honour-related violence in Finland: Need of amendments"
- OTM *Tero Kiviselle* (Helsingin yliopisto) kansainvälisen oikeuden väitöskirjatyöhön "A critique of global animal law" 10 146 euroa
- OTK *Kristiina Koivukarille* (Helsingin yliopisto) rikosoikeuden ja eurooppaoikeuden väitöskirjatyöhön "Critical Analysis of European criminal justice" 10 146 euroa
- OTM *Tero Lundstedtille* (Helsingin yliopisto) kansainvälisen oikeuden ja valtiosääntöoikeuden väitöskirjatyöhön "From Kosovo to Crimea: The Legal Legacies of the Socialist Federal Dissolutions" 10 146 euroa
- OTM, KTK *Marja Luukkoselle* (Helsingin yliopisto) velvoiteoikeuden ja kauppaoikeuden väitöskirjatyöhön "Sijoittajan velvollisuudet" 10 146 euroa
- OTK *Pekka Tarkelalle* (Helsingin yliopisto) esineoikeuden väitöskirjatyöhön "Tiedosta ja sen omistamisesta. Tutkimus varallisuusarvoisen tiedon asemasta varallisuus oikeuden järjestelmässä" 10 146 euroa

Pienet apurahat oikeustieteellisen tutkimuksen yleiseen tukemiseen ja kansainvälistymistä edistäviin ulkomaisiin tutkimus- ja opetusmatkoihin:

- OTT *Katja Karjalaiselle* (Helsingin yliopisto) Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssissa suoritettavaa tutkimusjaksoa varten 3 0000 euroa,
- professori *Panu Minkkiselle* (Helsingin yliopisto) kansainvälisen julkisoikeudellisen seuran (International Society of Public Law) Hongkongissa järjestettävän viidennen vuosikonferenssin osallistumiskuluihin 1 500 euroa,
- OTM (väit.) *Kati Niemiselle* (Helsingin yliopisto) tutkimukseen "(In)visible boundaries: the courts' role in producing minority and majority subjectivities" 4 000 euroa,
- dosentti *Liisa Niemiselle* (Helsingin yliopisto) tutkimukseen "Kansalaisaloite uutena poliittisen osallistumisen välineenä" 4 000 euroa
- OTM *Kirsikka Salmiselle* (Helsingin yliopisto) Oslossa järjestettävän pohjoismaisen lapsioikeusseminaarin matkakuluihin 500 euroa,
- OTT *Katariina Simoselle* (Helsingin yliopisto) tutkimukseen "Yhteiset intressit, sopimukset ja vesiniukkuus" 2.000 euroa,
- OTM *Heini Tuuralle* (Helsingin yliopisto) väitöskirjan "Armed Intervention by Invitation: from the Cold War to Modern International Law" kielentarkastuskuluihin 900 euroa,
- OTM *Marianne Vasara-Aaltoselle* (Helsingin yliopisto) Väitöskirjan "Learning for the Legal Profession - Swedish Jurists' Study Journeys ca. 1630–1800" kielentarkastuskuluihin 1 600 euroa sekä
- OTM *Tuukka Vähätalolle* (Lapin yliopisto) väitöstutkimukseen liittyvän lakimiesharjoittelun suorittamiseen Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa 3 000 euroa.